

9 Vazby sloves, podstatných a přídavných jmen

Vazba slovesa znamená, že sloveso vyžaduje předmět (objekt) v určitém pádě, popř. s určitou předložkou a určitým pádem. Neexistuje žádné pravidlo, které by určovalo pád předmětu nebo výběr předložky. Proto je třeba si vazbu osvojit zároveň se slovesem. U řady sloves se vazba v češtině a němčině liší. Podobně je tomu i u některých podstatných a přídavných jmen.

9.1 Přehled vybraných sloves s vazbou odlišnou od češtiny

abhängen von + 3.pád (záviset, záležet na kom, čem)

Er hängt (finanziell) von den Eltern ab.
Je (finančně) závislý na rodičích.

Es hängt von den
Umständen, vom
Wetter ab.
*To záleží na
okolnostech, na
počasí.*

Es hängt davon ab, ob ...
To záleží na tom, zda ...

abholen + 4.pád (vyzvednout koho, co, zastavit se pro koho, co)

Er holt mich am Bahnhof ab.
Zastaví se pro mě / Vyzvedne mě na nádraží.

Ich muss ein Paket auf der Post abholen.
Musím vyzvednout balík na poště.

abraten jemandem + von + 3. pád (odradit koho od čeho, zrazovat koho od čeho)

Ich habe ihr immer vom Trampfen abgeraten.
Vždy jsem ji zrazovala od stopování.

abstimmen über + 4.pád (hlasovat o čem)

Wir werden über den Antrag abstimmen.
Budeme hlasovat o tom návrhu.

Der Bundestag stimmte über die Gesetzesvorlage ab.
Spolkový sněm hlasoval o předloze zákona.

anstehen nach + 3.pád (stát frontu na co,
Wir mussten nach dem Visum anstehen.
Museli jsme na vízum stát frontu.

sich anstellen nach + 3.pád (postavit se o co)

Wir mussten uns früher oft nach Bananen anstellen.

Dříve jsme se museli často postavit do fronty na banány.

achten auf + 4.pád (dbát koho, čeho, všimnout čeho)

Er achtete nicht auf die Passanten.
Nevšímal si kolemjdoucích.

Wir haben nicht auf das herannahende Geheiß geachtet.

Nedbali jsme blížící se bouřky.

anklagen j-n + 2.pád (einer Sache) (obžalovat ho z čeho)

Man hat ihn des Hochverrats angeklagt.
Obžalovali ho z velezrady.

ankommen in + 3.pád (přijet, dojet, přibýt, dojet)

Er ist in der Stadt angekommen.
Dorazil do města.

Wann kommt er in Pilsen an?
Kdy přijede do Plzně?

ankommen auf + 4.pád (záležet na čem)

Auf ein paar Kronen kommt es mir nicht an.
Na pár korunách mi nezáleží.

Es kommt darauf an, ob ...
To záleží na tom, zda ...

sich anpassen an + 4.pád nebo 3.pád bez přídavného jména (přizpůsobit se komu, čemu)

Er hat sich der Zeit / an die Zeit, den anderen angepasst.

Přizpůbil se dobře, ostatním.

anrufen + 4.pád ((za)telefonovat komu)

Ich muss einen Bekannten, die Polizei, die Eltern in Prag anrufen.

Musím zatelefonovat jednomu známému, policii a přítelkyni do Prahy.

sich (3.pád) anschauen / ansehen + 4.pád (*podívat se na koho, co, prohlédnout si koho, co*)

Ich habe mir die Stadt angeschaut / angesehen.
Prohlédl jsem si město.

Sieh dir das Bild an!
Podívej se na ten obraz!

sich anschließen + 3.pád (*připojit se ke komu, čemu*)

Wir haben uns einer Reisegruppe angeschlossen.
Připojili jsme se k jedné skupině turistů.

arbeiten an + 3.pád (*pracovat na čem*)

Er arbeitet an einem Roman, an seiner Diplomarbeit, an sich.
Pracuje na románu, na diplomové práci, na sobě.

sich ärgern über + 4.pád (*zlobit se pro co, kvůli čemu, na koho, co*)

Ich habe mich über mich selbst geärgert.
Zlobil jsem se na sebe.

Er ärgert sich darüber.
Zlobí se kvůli tomu.

aufgeben + 4.pád (*vzdát co, vzdát se čeho, nechat čeho*)

Sie hat ihren Beruf aufgegeben.
Nechala / Vzdala se svého povolání.

Wir mussten alle Hoffnung aufgeben.
Museli jsme se vzdát vší naděje.

austauschen j-n, etw. gegen + 4.pád (*vyměnit koho, co za koho, co*)

Man musste den verletzten Spieler gegen einen anderen austauschen.
Zraněného hráče museli vyměnit za jiného.

auswechseln j-n, etw. gegen + 4.pád (*vyměnit koho, co za koho, co*)

Wir mussten die alten Zündkerzen gegen neue auswechseln.
Museli jsme vyměnit zapalovací svíčky za nové.

beachten + 4.pád (*dbát čeho, všímat si čeho*)

Man muss die Spielregeln beachten.
Je třeba dbát pravidel hry.

sich bedanken bei j-m für + 4.pád (*poděkovat komu za co*)

Ich bedanke mich bei Ihnen für die Einladung.
Děkuji vám za pozvání.

befördern zu + 3.p. (*povýšit na*)

Er ist zum Direktor befördert worden.
Byl povýšen na ředitele.

begegnen + 3.pád (*potkat koho, co*)

Ich bin ihm zufällig begegnet.
Potkal jsem ho náhodou.

beistehen + 3.pád (*stát při kom*)

Meine Freunde stehen mir bestimmt bei.
Moji přátelé budou stát určitě při mně.

sich beklagen über + 4.pád (*stěžovat si na koho, co*)

Er beklagt sich über seine Mitarbeiter, über die Arbeitsbedingungen.
Stěžuje si na své spolupracovníky, na pracovní podmínky.

sich bemühen um + 4.pád (*snažit se, usilovat o co*)

Er bemühte sich um ihr Vertrauen.
Usiloval o její důvěru.

Viele Bühnen bemühen sich um den Regisseur.
Mnohé scény usilují o toho režiséra.

sich beschäftigen mit + 3.pád (*zaměstnávat se, zabývat se čím*)

Das Gericht beschäftigt sich mit dem Fall.
Soud se zabývá tím případem.

Womit beschäftigst du dich in deiner Freizeit?
Čím se zabýváš / zaměstnáváš ve volném čase?

beschuldigen jemanden + 2.pád (*obvinít koho z čeho*)

Man beschuldigte ihn des Verrats.
Obvinili ho ze zrady.

sich beschweren bei j-m über + 4.pád (*stěžovat si komu na koho, co*)

Er beschwert sich bei dem Direktor über die Arbeitsbedingungen.
Stěžuje si řediteli na pracovní podmínky.

- **sich beteiligen an + 3.pád** (*zúčastnit se čeho*)
 Wir beteiligen uns an dem Spiel, an der Diskussion.
Zúčastníme se hry, diskuse.
- **sich bewerben um + 4.pád** (*ucházet se o co*)
 Er bewirbt sich um ein Stipendium, um eine Stellung.
Uchází se o stipendium, o místo.
- **bezičtigen jemanden + 2.pád (einer Sache)** (*obvičit, nařknout koho z čeho*)
 Man bezičtigt ihn des Diebstahls.
Obvičují ho z té krádeže.
- **bitten um + 4.pád** (*prosit o co*)
 Ich bitte um einen Rat, um Aufmerksamkeit.
Proším o radu, o pozornost.
- **bürgen für + 4.pád** (*ručit za koho, co*)
 Ich büрге für einen Freund, für die Richtigkeit.
Ručím za přítele, za správnost.
- **danken für + 4.pád** (*děkovat za co*)
 Ich danke für die Blumen, für das Geschenk.
Děkuji za květiny, dárek.
- **denken an + 4.pád** (*myslet na koho, co, nezapomenout na co*)
 Ich denke an die Schulzeit, an meine Tochter.
Myslím na školní léta, na svou dceru.
 Denk daran!
Mysli na to! / Nezapomeň na to!
- **einteilen in + 4.pád** (*rozdělit na co, do čeho*)
 Die Mutter hat das Essen in Portionen eingeteilt.
Matka rozdělila jídlo na porce.
- **sich entschuldigen bei j-m für + 4.pád** (*omluvit se komu za co*)
 Er muss sich bei seinem Kollegen für die Bemerkung entschuldigen.
Mustí se svému kolegovi za tu poznámku omluvit.
- **sich / j-n erinnern an + 4.pád** (*vzpomenout si na koho, co / připomenout komu co*)
 Ich erinnere mich an den Vorfall, an den Menschen.
Vzpomínám si na ten případ, na toho člověka.
 Ich will dich an den Termin erinnern.
Chci ti připomenout ten termín.
- **erkennen an + 3.pád** (*poznat podle čeho, po čem*)
 Ich erkenne ihn an der Stimme.
Poznávám ho podle hlasu / po hlase.
- **erkranken an + 3.pád** (*onemocnět čím*)
 Er ist an Asthma, an (einer) Grippe erkrankt.
Onemocněl astmatem, chřipkou.
- **sich erkundigen bei j-m nach + 3.pád** (*dotázat se, informovat se na co*)
 Wir haben uns nach dem Weg erkundigt.
Dotázali jsme se na cestu.
- **ernennen j-n zu + 3.pád** (*jmenovat koho čím*)
 Man hat ihn zum Ehrenbürger der Stadt ernannt.
Jmenovali ho čestným občanem města.
- **erreichen + 4.pád** (*dosáhnout čeho, (do)stihnout, zastihnout koho*)
 Ich habe den Zug nicht erreicht.
Nestihl jsem vlak.
 Ich habe ihn zu Hause erreicht.
Zastihl jsem ho doma.
 Er hat ein hohes Alter erreicht.
Dosáhl vysokého věku.
- **erschrecken vor + 3.pád** (*polekat se koho, čeho*)
 Sie erschrak vor dem bellenden Hund.
Polekala se štěkajícího psa.
- **erzählen von + 3.pád, über + 4.pád** (*vyprávět o kom, čem*)
 Er erzählt von seiner Reise, über seine Kinder.
Vypráví o své cestě, o svých dětech.
- **fahnden nach + 3.pád** (*pátrat po kom, čem, stíhat koho*)
 Die Polizei fahndet nach dem entlaufenen Verbrecher.
Policie pátrá po tom uprchlém zločinci.
- **folgen + 3.pád** (*jít za kým, čím, (ná)sledovat koho, co*)
 Wir folgten der Markierung, einer Spur.
Sledovali jsme značku, stopu.
 Sie ist ihm ins Ausland gefolgt.
Následovala ho / Šla za ním do ciziny.
 Du musst dem Redner folgen.
Mustíš poslouchat / sledovat řečníka.

fragen nach + 3.pád (*ptát se na koho, co*)

Wir fragen nach dem Weg.

Zeptáme se na cestu.

Nach wem fragt sie?

Na koho se ptá?

sich freuen auf + 4.pád (*těšit se na koho, co*)

Ich freue mich schon auf dich, auf den Urlaub.

Těším se už na tebe, na dovolenou.

sich freuen über + 4.pád (*těšit se, mít radost z koho, čeho*)

Er freut sich über seinen Sohn, über seinen Erfolg.

Má radost ze svého syna, ze svého úspěchu.

sich fürchten vor + 3.pád (*bát se, strachovat se koho, čeho*)

Er fürchtet sich vor dem Chef, vor der Prüfung.

Bojí se šéfa, té zkoušky.

fürchten + 4.pád (*obávat se, bát se koho, čeho*)

Wir fürchten den Tod, das Schlimmste.

Bojíme se smrti, obáváme se nejhoršího.

fürchten um / für + 4.pád (*obávat se o koho, co*)

Er fürchtet um seine Stellung.

Obává se o své postavení.

gehörchen + 3.pád (*poslouchat koho, co*)

Er gehorcht ihr blind.

Slepě ji poslouchá.

Der Hund gehorcht mir aufs Wort.

Pes mě poslouchá na slovo.

es geht um + 4.pád (*jde o koho, co*)

Es geht um das Kind, um das Geld.

Jde o to dítě, o peníze.

genießen + 4.pád (*užívat čeho, kochat se čím, těšit se čemu*)

Er genießt das Leben.

Užívá si života.

Er genießt unser Vertrauen.

Těší se naší důvěře.

sich gewöhnen an + 4.pád (*zvyknout si na koho, co*)

Sie hat sich schon an seine Eigenarten gewöhnt.

Zvykla si už na jeho zvláštnosti.

glauben + 4.pád (*věřit čemu*)

Du mußt nicht alles glauben.

Nemusíš věřit všemu.

Das glaubst du doch selbst nicht!

Tomu přece sám nevěříš!

ale!

Ich glaube dir nicht.

Nevěřím ti.

glauben an + 4.pád (*věřit v někoho, v něco*)

Er glaubt an Gott, an Wunder, an das Gute.

Věří v Boha, v zázraky, v dobro.

grenzen an + 4.pád (*hraničit s čím*)

Deutschland grenzt im Osten an Polen und Tschechien.

Německo hraničí na východě s Polskem a Českem.

es handelt sich um + 4.pád (*jedná se o koho, co*)

Es handelt sich um den letzten Auftrag.

Jedná se o poslední zakázku.

heiraten + 4.pád (*oženit se s kým, vdát se za koho, vzít si koho*)

Er wird meine Cousine heiraten.

Ožení se s mou sestřenicí. Bude si brát mou sestřenicí.

helfen bei + 3.pád, mit + 3.pád (*pomáhat s čím*)

Ich helfe dir beim Saubermachen.

Pomůžu ti s úklidem.

Hilf mir bitte mit dem Koffer.

Pomoz mi, prosím, s tím kufrem.

hindern jemanden an + 3.pád (*bránit komu v čem*)

Niemand hat ihn an der Flucht gehindert.

Nikdo mu ne(za)bránil v útěku.

hinterherfahren, hinterherlaufen + 3.pád (*jet, běžet za kým, čím*)

Das Polizeiauto fuhr dem Motorrad hinterher.

Policejní auto jelo za tou motorkou.

holen + 4.pád (*dojít pro koho, co*)

Ich hole Brot, Bier, den Chef.

Dojdu pro chleba, pivo, šéfa.

Hol bitte Kartoffeln aus dem Keller!

Dojdi, prosím, do sklepa pro brambory!

hoffen auf + 4.pád (*doufat v co*)

Er hofft auf baldige Genesung, auf ein Wunder.

Doufá v brzké uzdravení, v zázrak.

- ☐ **sich / j-n informieren über + 4.pád** (*informovat se / koho o čem*)
Ich will Sie über den Stand der Dinge informieren.
Chci vás informovat o stavu věcí.
- ☐ **sich interessieren für + 4.pád** (*zajímat se o koho, co*)
Ich interessiere mich für das Buch, für moderne Malerei.
Zajímám se o tu knihu, o moderní malířství.
- ☐ **kämpfen für + 4.pád** (*bojovat za koho, co*),
um + 4.pád (*bojovat o koho, co*)
Er kämpft für das Vaterland.
Bojuje za vlast.
Die Mannschaft kämpft um den Einzug ins Finale.
Mužstvo bojuje o postup do finále.
- ☐ **kennen lernen + 4.pád** (*poznat koho, co, seznámit se s kým, čím*)
Wir haben ihren Freund kennen gelernt.
Seznámili jsme se s jejím přítelem.
- ☐ **klagen über + 4.pád** (*stěžovat si na co*)
Er klagt über Schmerzen im Knie.
Stěžuje si na bolesti v koleně.
- ☐ **kommen auf + 4.pád** (*přijít na co*)
Wir sind auf eine Lösung gekommen.
Přišli jsme na jedno řešení.
- ☐ **kommen um + 4.pád** (*přijít o koho, co*)
Einige Menschen sind ums Leben gekommen.
Několik lidí přišlo o život.
- ☐ **sich konzentrieren auf + 4.pád** (*soustředit se na co*)
Konzentriere dich auf deine Arbeit!
Soustřeď se na svou práci!
- ☐ **sich kümmern um + 4.pád** (*starat se o koho, co*)
Ich muss mich um die Gäste, um den Haushalt kümmern.
Musím se postarat o hosty, o domácnost.
- ☐ **lachen über + 4.pád** (*smát se komu, čemu, dělat si z koho, čeho legraci*)
Darüber kann ich gar nicht lachen.
Tomu se vůbec nemůžu smát.
Niemand lacht über den Witz.
Nikdo se tomu vtipu nesměje.
- ☐ **lästern über + 4.pád** (*pomlouvat koho*)
Wir sind gerade dabei, über dich zu lästern.
Právě tě pomlouváme.
- ☐ **leben von + 3.pád** (*žít z čeho*)
Sie lebt nur von ihrer Rente.
Žije jen ze svého důchodu.
- ☐ **leiden an + 3.pád** (*einer Krankheit*) (*trpět čím (nemocí)*)
leiden unter + 3.pád (*trpět čím (okolností, nemocí)*)
Er leidet an Rheuma, an einer chronischen Bronchitis.
Trpí revmatismem, chronickou bronchitidou.
Sie leidet unter ihrer Einsamkeit.
Trpí svou osamělostí.
- ☐ **lernen + 4.pád** (*učit se čemu, vyučit se čím*)
Er muss Manieren lernen.
Musí se naučit způsobům.
Er hat Bäcker gelernt.
Vyučil se pekařem.
- ☐ **lesen von + 3.pád, über + 4.pád** (*číst o kom, čem*)
Wir lesen von unseren Sportlern, über die Politik.
Čteme o našich sportovcích, o politice.
- ☐ **es liegt an + 3.pád** (*to záleží na kom, čem*)
Das liegt nicht an mir.
To na mně nezáleží.
Es liegt an der Leitung.
Záleží na vedení.
- ☐ **loswerden + 4.pád** (*zbavit se koho, čeho*)
Ich bin endlich das Gefühl losgeworden.
Konečně jsem se zbavil toho pocitu.
- ☐ **sich machen an + 4.pád** (*pustit se, dát se do čeho*)
Mach dich an die Arbeit!
Pusť se do práce!
- ☐ **nachblicken + 3.pád** (*dívat se za kým, čím*)
Sie blickte lange dem Zug nach.
Dívala se dlouho za tím vlakem.
- ☐ **nachdenken über + 4.pád** (*přemýšlet o kom, čem*)
Denk über das Problem nach!
Přemýšlej o tom problému!

sich rächen an + 3.pád für + 4.pád (*pomstít se komu za co*)

Er rächte sich dafür grausam an seinen Feinden.
Pomstil se za to krutě svým nepřátelům.

riechen nach + 3.pád (*vonět, páchnout čím, po čem*)

Es riecht hier nach Knoblauch.
Páchne / Voní to tu česnekem.

sich schämen + 2.pád (einer Sache) (*stydět se za co*)

Er schämte sich seiner Tat.
Styděl ze za svůj čin.

schimpfen auf + 4.pád, über + 4.pád (*nadávat na koho, co*), **mit + 3.pád** (*nadávat, vynadat komu*)

Er schimpft immer auf etwas.
Pořád na něco nadává.

Er hat sehr über ihn geschimpft.
Hodně na něho nadával.

Die Mutter hat mit dem Kind geschimpft.
Matka se s dítětem zlobila. / Matka dítěti vynadala.

schreiben von + 3.pád, über + 4.pád (*psát o kom, čem*)

Man schreibt hier über den Vorfall, von dir.
Píše se tu o tom případě, o tobě.

sich / j-n schützen vor + 3.pád (*chránit se / koho před kým, čím*), **gegen + 4.pád** (*proti komu, čemu*)

Man muss sich vor der Sonne, vor / gegen Wind schützen.
Je třeba se chránit před sluncem, před / proti větru.

sich sehnen nach + 3.pád (*toužit po kom, čem*)

Ich sehne mich nach einer Tasse Kaffee.
Toužím po šálku kávy.

sorgen für + 4.pád (*starat se o koho, co*)

Wer sorgt für die Kinder, für den Haushalt?
Kdo se (po)stará o děti, o domácnost?

sich sorgen um + 4.pád (*dělat si starosti o koho, co*)

Er sorgt sich um seine Familie.
Dělá si starosti o svou rodinu.

sparen an + 3.pád (*šetřit na kom, čem*)

An der Ausbildung soll man nicht sparen.
Na vzdělání se nemá šetřit.

sparen für / auf + 4.pád (*šetřit na co*)

Er spart Geld für eine Weltreise.
Šetří peníze na cestu kolem světa.

spielen + 4.pád (ein Musikinstrument) (*hrát na (nástroj)*)

Er spielt sehr gut Gitarre.
Hraje velmi dobře na kytaru.

sprechen von + 3.pád, über + 4.pád (*mluvit o kom, čem*)

Sie sprechen von ihrem Erlebnis, über ihre Kinder.
Mluví o svém zážitku, o svých dětech.

sterben an + 3.pád (*zemřít na co*)

Er ist an den Folgen eines Unfalls gestorben.
Zemřel na následky úrazu.

stinken nach + 3.pád (*páchnout čím*)

In der Garage stinkt es nach Benzin.
V garáži to páchne benzínem.

sich stützen auf + 4.pád (*opírat se o koho, co*)

Sie stützt sich auf einen Stock, auf Fakten.
Opírá se o hůlku, o fakta.

sich streiten um + 4.pád, über + 4.pád (*přít se, hádat se, vést spor o co*)

Die beiden streiten sich um nichts.
Ti dva se hádají o nic.

Wir streiten uns schon lange über die Frage.
Přeme se už dlouho o tu otázku.

tauschen etwas gegen + 4.pád (*měnit něco za něco*)

Sie haben zwei kleine Wohnungen gegen eine größere getauscht.
Vyměnili dva malé byty za větší.

teilnehmen an + 3.pád (*účastnit se čeho*)

Er nimmt an dem Wettkampf teil.
Zúčastní se toho závodu.

sich trennen von + 3.pád (*rozejít se s kým, rozloučit se s kým, čím*)

Sie hat sich von ihrem Mann getrennt.
Rozešla se se svým mužem.

Er musste sich von dem Gedanken trennen.
Musel se s tou myšlenkou rozloučit.

☞ **überführen jemanden + 2.pád (einer Sache) (usvědčit koho z čeho)**

Die Polizei überführte den Autofahrer einer Trunkenheit am Steuer.

Policie usvědčila řidiče, že řídil v opilosti.

☞ **überzeugen von + 3.pád (přesvědčit o čem)**

Wir haben ihn von der Richtigkeit der Lösung überzeugt.

Přesvědčili jsme ho o správnosti toho řešení.

☞ **sich umdrehen nach + 3.pád (otočit se za kým, čím)**

Er hat sich nach dem Mädchen umgedreht.

Otočil se za tou dívkou.

☞ **sich unterhalten über + 4.pád (bavit se o kom, čem)**

Worüber unterhaltet ihr euch?

O čem se bavíte?

Immer über dasselbe Thema.

Pořád o tomtéž tématu.

☞ **sich unterscheiden durch + 4.pád (lišit se čím)**

Beide Exemplare unterscheiden sich durch die Farbe.

Oba exempláře se liší barvou.

☞ **urteilen nach + 3.pád (soudit, posuzovat podle koho, čeho), über + 4.pád (soudit o kom, čem)**

Du darfst nicht nach dem ersten Eindruck urteilen.

Nesmíš soudit podle prvního dojmu.

Wie urteilst du über diesen Plan?

Co soudíš o tomto plánu?

☞ **sich verabschieden von + 3.pád (rozloučit se s kým)**

Wir haben uns von unseren Freunden verabschiedet.

Rozloučili jsme se se svými přáteli.

☞ **verdanken j-m + 4.pád (vděčit komu za co)**

Er verdankt ihr sein Leben.

Vděčí jí za svůj život.

☞ **verfügen über + 4.pád (mít k dispozici co, disponovat čím)**

Er verfügt nicht über sein Geld.

Nedisponuje svými penězi.

☞ **vergessen + 4.pád (zapomenout na koho, co)**

Das darfst du nicht vergessen.

Na to nesmíš zapomenout.

Er hat seine erste Liebe nicht vergessen.

Nezapomněl na svoji první lásku.

☞ **vergeuden + 4.pád (plýtvat čím)**

Er vergeudet seine Kräfte.

Plýtvá svými silami.

☞ **sich verlassen auf + 4.pád (spolehnout se na koho, co)**

Du kannst dich auf ihn, auf sein Urteil verlassen.

Můžeš se na něho, na jeho úsudek spolehnout.

☞ **verstehen + 4.pád (rozumět komu, čemu)**

Ich habe alles verstanden.

Rozuměl jsem všemu.

Ich verstehe dich nicht.

Já ti nerozumím.

☞ **verzichten auf + 4.pád (zřici se, vzdát se čeho)**

Er hat auf seinen Anteil verzichtet.

Zřekl, vzdal se svého podílu.

☞ **vorbeifahren an + 3.pád (jet kolem koho, čeho)**

Wir fahren gerade am Olympia-Park vorbei.

Právě projíždíme kolem Olympijského parku.

☞ **vorbeigehen an + 3.pád (jít kolem koho, čeho, míjet koho, co)**

Er ist an mir vorbeigegangen und hat mich nicht erkannt.

Prošel kolem mě a nepoznal mě.

☞ **vorbeifahren bei + 3.pád (zastavit se u koho, čeho)**

Wir müssen noch bei der Apotheke vorbeifahren.

Musíme se ještě zastavit v lékárně.

☞ **vorbeigehen bei + 3.pád (zastavit se (krátce) u něho, někde)**

Ich muss beim Arzt vorbeigehen.

Musím se zastavit u lékaře.

Stejné významy jako **vorbeifahren** a **vorbeigehen** má sloveso **vorbeikommen**.

☞ **vorziehen + 4.pád + 3.pád (dávat přednost komu, čemu před kým, čím)**

Ein guter Lehrer zieht keinen Schüler den anderen vor.

Dobrý učitel nedává žádnému žákovi přednost před ostatními.

☞ **sich wenden an + 4.pád (obrátit se na koho)**

Wir müssen uns an einen Fachmann wenden.

Musíme se obrátit na odborníka.

wetten um + 4.pád (vsadit se o co)

Wir haben um eine Kiste Champagner gewettet.
Vsadili jsme se o bednu šampaňského.

sich wundern über + 4.pád (divít se komu, čemu)

Ich wundere mich über gar nichts mehr.
Já už se ničemu nedivím.

Ich wundere mich wirklich über dich.
Já se ti opravdu divím.

zustimmen + 3.pád (souhlasit s kým, čím)

Der Chef stimmte meinem Vorschlag zu.
Šéf souhlasil s mým návrhem.

Stimmst du mir zu?
Souhlasíš se mnou?

zweifeln an + 3.pád (pochybovat o kom, čem)

Man zweifelt an der Aussage des Zeugen.
Pochybuje se o výpovědi svědka.

Woran zweifelst du noch?
O čem ještě pochybuješ?

Cvičení k 9.1

Cvičení 270

Reagujte podle vzoru s použitím tázacího zájmeného příslovce:

Du solltest dich entschuldigen.
→ Wofür sollte ich mich entschuldigen?

1. Du solltest aufpassen.
2. Du solltest dich freuen. (2 možnosti)
3. Du solltest dich erinnern.
4. Du solltest ihm danken.
5. Du solltest dich beklagen.
6. Du solltest sie bitten.
7. Du solltest sparen. (2 možnosti)
8. Du solltest ihr helfen. (2 možnosti)

Cvičení 271

Doplňte podle vzoru ukazovací zájmené příslovce:

Du kannst dich _____ verlassen.
→ Du kannst dich darauf verlassen.

1. Ich denke schon lange _____.
2. Das hängt _____ ab, wann er kommt.
3. Wir sollten uns _____ erkundigen.
4. _____ kann ich gar nicht lachen.
5. Warum wunderst du dich _____ ?
6. _____ hoffe ich auch.
7. Es geht _____, dass wir nicht genug Geld haben.
8. _____ müssen wir leider verzichten.
9. Denk bitte _____ nach!
10. Wer kümmert sich _____ ?

Cvičení 272

Doplňte předložku:

1. Wir haben _____ eine Kiste Champagner gewettet.
2. Ich wende mich mit dem Problem _____ meine Chefin.
3. Es liegt _____ der Schulleitung.
4. Das Parlament stimmte schon _____ das Gesetz ab.
5. Warum hast du dich nicht _____ die Stelle beworben?
6. Er erkrankte _____ einer Grippe und konnte nicht _____ der Reise teilnehmen.
7. Tschechien grenzt im Süden _____ Österreich.

8. Er leidet _____ einer Allergie gegen Hausstaub.
9. Wir müssen uns _____ euch verabschieden.

Cvičení 273

Přeložte:

a)

1. Těšili jsme se moc na naši cestu do Itálie, protože se zajímáme o historii a umění.
2. Prohlédli jsme si Řím a některá města v Toskánsku.
3. V Římě jsme se připojili k jedné skupině turistů z Německa.
4. Jejich průvodce zajímavě vyprávěl o životě v antickém Římě.
5. Když jsme se u Andělského hradu ptali na cestu, seznámili jsme se se sympatickou italskou rodinou.
6. Pozvali nás na pizzu a vyprávěli mnoho zajímavého o věčném městě.

b)

1. Pusť se rychle do práce.
2. Zavolej našim zákazníkům do Německa.
3. Postaráš se o tu věc?
4. Na co si stěžuje ten zákazník?
5. Na čem teď pracuješ?
6. Budeš se zabývat tím problémem?
7. Kdo ručí za správnost?
8. Sledujte mě, prosím!
9. Podívej se na ty materiály!
10. Dojdu pro ty podklady.
11. Šéf souhlasí s naším návrhem.

9

9.2 Přehled vybraných podstatných jmen s odlišnou vazbou

der Abschied von + 3.pád (rozloučení s kým, čím)

Der Abschied von seiner Familie fiel ihm schwer.
Rozloučení s rodinou bylo pro něho těžké.

das Angebot an / von + 3.pád (nabídka čeho)

Es gibt hier ein großes Angebot an / von Spezialitäten.

Mají tady velkou nabídku specialit.

die Angst um + 4.pád (strach, obava o koho, co)

Sie hatte Angst um ihr Kind.

Měla strach o své dítě.

die Angst vor + 3.pád (strach z koho, čeho)

Sie hat Angst vor ihrem Vater.

Má strach ze svého otce.

die Ansteckung mit + 3.pád (nákaza čím)

Die Ansteckung mit der Krankheit ist sehr gefährlich.

Nákaza tou nemocí je velmi nebezpečná.

der Anteil an + 3.pád (podíl na čem)

Er hat auf seinen Anteil am Erbe verzichtet.

Vzdal se svého podílu na dědictví.

die Arbeit an + 3.pád (práce na čem)

Die Arbeit an dem Projekt geht zu Ende.

Práce na projektu končí.

die Auswahl an / von + 3.pád (výběr čeho)

Hier gibt es eine große Auswahl an / von Teppichen.

Tady mají velký výběr kobereců.

der Bedarf an + 3.pád (potřeba čeho, poptávka po čem)

Man muss auch im Winter den Bedarf an Vitaminen decken.

Musíme i v zimě pokrýt potřebu vitamínů.

Der Bedarf an dieser Ware sinkt.

Poptávka po tomto zboží klesá.

die Beförderung zu + 3.pád (*povýšení na koho, co*)

Seine Beförderung zum Abteilungsleiter hat uns überrascht.

Jeho povýšení na vedoucího oddělení nás překvapilo.

die Bemühung um + 4.pád (*snaha, úsilí o co*)

Alle Bemühungen um eine Verbesserung blieben erfolglos.

Všechno úsilí o zlepšení zůstalo bez úspěchu.

die Beschwerde über + 4.pád (*stížnost na koho, co*)

Es gibt viele Beschwerden über den Lärm.

Je hodně stížností na hluk.

die Beteiligung an + 3.pád (*účast, podíl na čem*)

Die Beteiligung an der Versammlung war schwach.

Účast na schůzi byla slabá.

Er hat eine Beteiligung am Gewinn.

Má podíl na zisku.

die Bitte um + 4.pád (*prosba o co*)

Sie musste ihre Bitte um Hilfe wiederholen.

Musela svou prosbu o pomoc opakovat.

die Bitte an + 4.pád (*prosba ke komu*)

Ich hätte eine Bitte an dich.

Měl bych k tobě prosbu.

der Dank für + 4.pád (*děk za co*)

Ich schulde dir Dank für deine Hilfe.

Dlužím ti děk za tvoji pomoc.

die Einladung zu + 3.pád (*pozvání, pozvánka na co*)

Hast du auch eine Einladung zu der Party bekommen?

Dostal jsi také pozvánku na ten večírek?

der Ekel vor + 3.pád (*odpor k čemu, hnus z čeho*)

Sie kann ihren Ekel vor Spinnen nicht überwinden.

Nemůže svůj odpor k pavoukům překonat.

die Erinnerung an + 4.pád (*vzpomínka, památka na koho, co*)

Er hat keine guten Erinnerungen an seine Schulzeit.

Nemá dobré vzpomínky na školní léta.

Nimm das als Erinnerung an deinen Vater!

Vezmi si to jako památku na svého otce.

die Ernennung zu + 3.pád (*jmenování čím*)

Seine Ernennung zum Präsidenten war zu erwarten.

Jeho jmenování prezidentem se dalo očekávat.

die Fahndung nach + 3.pád (*pátrání po kom, čem, stíhání koho*)

Die Fahndung nach den Tätern war erfolglos.

Pátrání po pachatelích bylo neúspěšné.

die Forderung nach + 3.pád (*požadavek čeho, na co*)

Es geht um die Forderung der Gewerkschaften nach Arbeitszeitverkürzung.

Jde o požadavek odborů na zkrácení pracovní doby.

die Frage nach + 3.pád (*otázka na co*)

Die Frage nach dem Sinn des Lebens ist ewig.

Otázka na smysl života je věčná.

die Freude an + 3.pád, über + 4.pád (*potěšení z čeho, radost z čeho*)

Er hat viel Freude an der Natur.

Má hodně potěšení z přírody.

Die Freude der Kinder über die Geschenke war riesig.

Radost dětí z dárků byla obrovská.

die Furcht vor + 3.pád (*strach z koho, čeho*)

Du brauchst keine Furcht vor der Strafe zu haben.

Nemusíš mít žádný strach z trestu.

der Gedanke an + 4.pád (*myšlenka na koho, co*)

Schon beim Gedanken an Fliegen wird ihr schlecht.

Už při myšlence na létání je jí špatně.

der Glaube an + 4.pád (*víra v koho, co*)

Der Glaube an den Gott hilft ihr leben.

Víra v Boha jí pomáhá žít.

der Gruß an + 4.pád (*pozdrav komu*)

Viele Grüße an deine Eltern!

Mnoho pozdravů rodičům!

der Hass auf + 4.pád, gegen + 4.pád (*nenávisť k, vůči komu, čemu*)

Man soll keinen Hass gegen / auf Feinde empfinden.

Člověk nemá pociťovat nenávisť k nepřátelům.

Cvičení k 9.2

Cvičení 274

Doplňte předložku a koncovky, popř. stažený tvar předložky se členem určitým:

1. Seine Ernennung _____ Vorsitzenden hat uns überrascht.
2. Du brauchst keine Furcht _____ d _____ Hund zu haben.
3. Ich habe hier eine schriftliche Einladung _____ ein _____ Feier.
4. Die ewige Jagd _____ Geld ärgert mich.
5. Wegen des Mangels _____ Beweisen wurde er freigesprochen.
6. Er hat einen großen Vorrat _____. Witzen auf Lager.
7. Er hat sich große Verdienste _____ d _____ Stadt erworben.
8. In den Geschäften gibt es einen Überfluss _____ verschieden _____ Waren.
9. Er ist schon seit Monaten auf der Suche _____ ein _____ größer _____ Wohnung.

Cvičení 275

Doplňte podle vzoru ukazovací zájmené příslovce:

Er hat _____ große Verdienste.
→ Er hat **damit** große Verdienste.

1. _____ kann kein Zweifel sein.
2. Ich schulde dir Dank _____.
3. Ich habe keine guten Erinnerungen _____.
4. Der Gedanke _____ beunruhigt mich.
5. _____ haben wir keinen Platz mehr.
6. Unsere Firma hat _____ kein Interesse.
7. _____ brauchst du keine Angst zu haben.

Cvičení 276

Přeložte:

1. Firma trpí nedostatkem pracovních sil.
2. Očekává se jeho povýšení na vedoucího prodávajícího.
3. Tady mají velkou nabídku českých specialit.
4. Jeho záliba v dobrém jídle je všeobecně známa.
5. Nemůže překonat svůj odpor k pavoukům.
6. Musíme zaplatit tu fakturu na 1 500 euro.
7. Kdo drží rekord v běhu na 10 000 metrů?
8. Účast na té akci byla velmi nízká.
9. Víra v budoucnost mu dává sílu.

9.3 Přehled vybraných přídavných jmen s odlišnou vazbou

- abhängig von + 3.pád** (*závislý na kom, čem*)
Das ist von den Umständen abhängig.
To je závislé na okolnostech.
- arm an + 3.pád** (*chudý nač, čím*)
Diese Früchte sind arm an Vitaminen.
Toto ovoce je chudé na vitamíny.
- ärgerlich über + 4.pád** (*rozzlobený na koho, co, kvůli komu, čemu*)
Er ist über / auf mich ärgerlich.
Je na mě rozzlobený.
Er ist über die Verspätung ärgerlich.
Je rozzlobený kvůli zpoždění.
- aufgelegt zu + 3.pád** (*naladěný na co*)
Er ist immer zu Witzen aufgelegt.
Je stále naladěný na žerty.
Ich bin heute nicht dazu aufgelegt.
Nemám dneska na to náladu.
- begeistert von + 3.pád** (*naděšený kým, čím*)
Er war von ihr und ihrem Gesang begeistert.
Byl jí a jejím zpěvem nadšen.
- bekannt für + 4.pád, durch + 4.pád, wegen + 2.pád**
Er ist für seine Unpünktlichkeit, wegen seines Ehrgeizes bekannt.
Je znám svou nedochvilností, svou ctižádostí.
podobně: u přídavného jména **berühmt** (*slavný*)
Er wurde durch sein Werk berühmt.
Proslavil se svým dílem.
- bekümmert über + 4.pád** (*sklíčený, zarmoucený čím, z čeho*)
Er ist über seinen Misserfolg bekümmert.
Je sklíčený svým neúspěchem.
- beleidigt über + 4.pád** (*urazený čím*)
Sie ist über die Zurückweisung beleidigt.
Je urazena tím odmítnutím.
- besessen von + 3.pád** (*posedlý čím, kým*)
Er war von Eifersucht besessen.
Byl posedlý žárlivostí.

besorgt über + 4.pád, um + 4.pád (*znepokojený čím, ustaraný z čeho*)

Wir sind über die wirtschaftliche Entwicklung besorgt.

Jsme znepokojeni hospodářským vývojem.

Wir sind um das kranke Kind besorgt.

Děláme si starosti o nemocné dítě.

beunruhigt über + 4.pád, wegen + 2.pád (*znepokojený čím*)

Er ist über die Nachricht, wegen ihrer Krankheit beunruhigt.

Je znepokojený tou zprávou, její nemocí.

blass vor + 3.pád (*bledý čím*)

Er war blass vor Schreck.
Byl bledý leknutím.

böse auf + 4.pád (*rozzlobený na koho*)

Er ist auf seinen Hund böse.
Je rozzlobený na svého psa.

ale! Sei mir nicht böse!

Nezlob se na mě.

empfindlich gegen + 4.pád (*choulostivý na co*)

Er ist empfindlich gegen Erkältung.
Je choulostivý na nachlazení.

entsetzt über + 4.pád (*zděšený čím*)

Die ganze Stadt war über den Mord entsetzt.
Celé město bylo zděšeno tou vraždou.

erfreut über + 4.pád (*potěšený čím*)

Er ist erfreut über diese Ehrung.
Je potěšený tou poctou.

fähig zu + 3.pád (*schopný čeho*)

Diese Burschen sind zu allem fähig.
Tito hoši jsou schopni všeho.

frei
Wir
Už
ges
Mei
Mij
gew
Des
Tim
gew
Sie i
Nem
Das
Na t
gewi
Wir :
gewc
Jsme
Die /
Oči j
gleich
(hlost
Er bli
Zůsta
Er be
gültig
Chov
glückl
Ich bi
glück
Nejse
intere
Die Fj
Ta fir
krank
Ich bi
Jsem i
misstr.
čemu)
Sie ist
Je nea

frei von + 3.pád (zbavený čeho, prostý čeho)

Wir sind schon frei von Sorgen.
Už jsme zbaveni starostí.

geschickt zu + 3.pád (šikovný na co)

Mein Mann ist zum Kochen nicht sehr geschickt.
Můj muž není moc šikovný na vaření.

gewiss + 2.pád (jistý čím)

Dessen bin ich gewiss.
Tím jsem si jist.

gewohnt + 4.pád (zvyklý na co)

Sie ist schwere Arbeit nicht gewohnt.
Není na těžkou práci zvyklá.

Das bin ich gewohnt.
Na to jsem zvyklý.

gewöhnt an + 4.pád (zvyklý na koho, co)

Wir sind an ihn und seine Eigenarten schon gewöhnt.
Jsme na něho a na jeho zvláštnosti už zvyklí.

Die Augen sind schon an die Dunkelheit gewöhnt.
Oči jsou už uvyklé na tmu.

gleichgültig gegen + 4.pád, gegenüber + 3.pád
(lhostejný vůči komu, čemu)

Er blieb gegen unsere Bitten gleichgültig.
Zůstal vůči našim prosbám lhostejný.

Er benimmt sich gegenüber seiner Familie gleichgültig.
Chová se vůči své rodině lhostejně.

glücklich über + 4.pád (šťastný z čeho)

Ich bin über seine Entscheidung nicht besonders glücklich.
Nejsem z jeho rozhodnutí moc šťastný.

interessiert an + 3.pád (zainteresovaný na kom, čem)

Die Firma ist an einer Zusammenarbeit interessiert.
Ta firma má zájem o spolupráci.

krank von + 3.pád (nemocný z čeho)

Ich bin von dem ewigen Lärm krank.
Jsem nemocný z toho věčného hluku.

misstrauisch gegen + 4.pád (nedůvěřivý vůči komu, čemu)

Sie ist gegen alle Leute misstrauisch.
Je nedůvěřivá vůči všem lidem.

müde von + 3.pád (unavený čím)

Wir sind von dem langen Warten schon müde.
Jsme už tím dlouhým čekáním unaveni.

nervös von + 3.pád (nervózní z koho, čeho)

Ich bin von dem Warten nervös.
Jsem z toho čekání nervózní.

reich an + 3.pád (bohatý na co, čím)

Die Gegend ist reich an Mineralien.
Krajina je bohatá na nerosty.

reif für + 4.pád (zralý na co, k čemu)

Er ist für diese Aufgabe noch nicht reif.
Není na ten úkol ještě zralý.

Sie ist reif fürs Irrenhaus.
Je zralá pro blázinec.

rot vor + 3.pád (rudý čím)

Sie war rot vor Scham.
Byla rudá studem.

schuldig an + 3.pád (vinen čím)

Wer ist an dem Unglück schuldig?
Kdo je vinen tím neštěstím?

sicher + 2.pád (einer Sache) (jistý čím)

Bist du (dir) dessen absolut sicher?
Jsi si tím absolutně jist?

Ich bin (mir) meiner Sache gar nicht so sicher.
Nejsem si svou věcí tak úplně jist.

stolz auf + 4.pád (hrdý na koho, co)

Er ist stolz auf sein gutes Ergebnis, auf seine Kinder.
Je hrdý na svůj dobrý výsledek, na své děti.

streng mit + 3.pád, zu + 3.pád (přísný na koho)

Früher war man strenger mit den Kindern.
Dříve byli lidé na děti přísnější.

Die neue Lehrerin ist sehr streng zu den Schülern.
Ta nová učitelka je velmi přísná na žáky.

traurig über + 4.pád (smutný z koho, čeho)

War sie traurig über die Nachricht?
Byla smutná z té zprávy?

überzeugt von + 3.pád (přesvědčen o kom, čem)

Er ist von der Richtigkeit seiner Theorie überzeugt.
Je přesvědčen o správnosti své teorie.

verantwortlich für + 4.pád (zodpovědný za koho, co)

Die Eltern sind für ihre Kinder verantwortlich.

Rodiče jsou zodpovědní za své děti.

Ich fühle mich dafür verantwortlich.

Cítím se za to zodpovědný.

voll von + 3.pád (plný koho, čeho)

Die Arbeit ist voll von groben Fehlern.

Práce je plná hrubých chyb.

verückt nach + 3.pád (zblázněný do koho, čeho)

Er ist nach dem Mädchen und schnellen

Sportwagen verrückt.

Je zblázněný do té dívky a rychlých sportovních aut.

wert + 2.pád (hoden koho, čeho)

Sie ist des Mannes nicht wert.

Není toho muže hodna.

Das ist der Mühe nicht wert.

To nestojí za tu námahu.

9

voreingenommen gegenüber + 3.pád (zaujatý, předpojatý vůči komu, čemu)

Du bist ihm gegenüber voreingenommen.

Jsi vůči němu zaujatý.

zurückhaltend gegenüber + 3.pád (zdrženlivý vůči komu, čemu)

Er ist mir gegenüber immer sehr zurückhaltend.

Je vůči mně vždy velmi zdrženlivý.

zuständig für + 4.pád (kompetentní k čemu, zodpovědný za co)

Wer ist dafür zuständig?

Kdo je k tomu kompetentní?

Ich bin für die Ausführung zuständig.

Já jsem zodpovědný za provedení.

Cvičení k 9.3

Cvičení 277

Doplňte předložku:

1. Sie ist in der letzten Zeit _____ Schlaftabletten abhängig.
2. Sie ist _____ die Situation beunruhigt und _____ ihren Mann ärgerlich.
3. Das Land ist arm _____ Rohstoffen, aber es ist _____ ihre Naturschönheiten bekannt.
4. Er war _____ seiner Idee begeistert und _____ dem Gedanken besessen, dass er seine Idee realisiert.
5. Ihre Augen waren _____ die Dunkelheit gewöhnt und _____ Licht empfindlich.
6. Sie ist stolz _____ ihren Sohn, überzeugt _____ seinen Fähigkeiten und glücklich _____ seine Erfolge.
7. Er war _____ ihr Benehmen sehr ärgerlich und gar nicht _____ Witzen aufgelegt.

Cvičení 278

Doplňte podle vzoru vhodné tázací zájmené příslovce:

_____ ist sie so begeistert?

→ Wovon ist sie so begeistert?

1. _____ ist sie so bekümmert?
2. _____ ist es abhängig?
3. _____ warst du gestern so traurig?
4. _____ ist er schuldig?
5. _____ ist sie in der Firma zuständig?
6. _____ bist du heute so müde?
7. Ich verstehe nicht, _____ er so stolz ist.
8. _____ ist er wieder beleidigt?
9. Du weißt doch, _____ die Burschen fähig sind.

Cvičení 279

Přeložte:

1. To město je slavné svou šikmou věží.
2. Celé město bylo zděšeno tou událostí.
3. Je nešťastná z toho, jak lhostejně se vůči ní chová.
4. Kdo je tím vinen?
5. Jsem si svou věcí zcela jist.
6. Nebud z toho smutný!
7. To nestojí za zmínku. (To není hodno zmínky.)
8. Na to nejsem zvyklý.